

ΚΑΠΟΤΕ... ΣΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ – Στην Παναγίτσα

Δεν ήθελες περισσότερο από μία ώρα να φτάσεις από το Μηχανοστάσιο στο Εκκλησάκι της Παναγίτσας ψηλά στον Αϊ-Βασίλη, από κείνο το στενό μονοπάτι που είχε την τύχη να μένει πάντα προσβάσιμο, γιατί τουλάχιστον δυο φορές το χρόνο ανέβαινε όλο το χωριό να τιμήσει την Υπεραγία Θεοτόκο και Παναγία μητέρα όλων μας. Η μία ήταν στον εορτασμό της Ζωοδόχου Πηγής όπου κατεβάζαμε την Αγία Εικόνα Της μετά την απαραίτητη δοξολογία που γινόταν στο εκκλησάκι, ώστε να εξασφαλιστούν οι κατάλληλες καιρικές συνθήκες για τη γεωργική παραγωγή. Σε όλη τη διαδρομή κατά το κατέβασμα, γλυκά ηχούσε η φωνή του Παπαθανάση που προπορευόταν με το άγιο εικόνισμα στα χέρια. Και μόνο όταν φτάναμε στο Μηχανοστάσιο σταματούσε τελώντας το τελικό στάδιο της λιτανείας πριν αυτό αναπαυθεί στον ιερό χώρο των Αγίων Αποστόλων.

Η εικόνα επέστρεφε στο ξωκλήσι λίγο αργότερα και στις 8 του Σεπτεμβρη, στη Γέννηση της Παρθένου, ήταν η δεύτερη φορά που όλο το χωριό ξανάπαιρνε το ανηφορικό δρομάκι για τον Αϊ-Βασίλη. Τα γαϊδουράκια ρυθμικά και αγόγγυστα το ένα πίσω από τα άλλο χτυπούσαν τα πέταλά τους και καθάριζαν το μονοπάτι από όποιο εμπόδιο τύχαινε να βρεθεί, φορτωμένα τιςπραμάτειες των νοικοκυραίων για το μεγάλο γλέντι που θα ακολουθούσε. Και αλήθεια, δεν υπήρχε μεγαλύτερη χαρά από εκείνη τη μέρα που μετά τη θεία λειτουργία στηνόταν ένα σωστό πανηγύρι στον πανέμορφο υπαίθριο χώρο.

Σε ένα μεγάλο πλάτωμα με αιωνόβιες γύρω του βελανιδιές κάθε οικογένεια έστρωνε μια κουρελού που σε λίγο γέμιζε με πίτες, ελιές τυριά, αβγά, κεφτεδάκια και κοντοσούβλι ψημένο από την προηγούμενη. Το κρασί κελάρυζε κάθε τόσο με τα συχνά κεράσματα και τις εγκάρδιες ευχές, που, αν κάποιος μας έβλεπε θα πίστευε πως είμαστε το πιο αγαπημένο και μονιασμένο χωριό! Πού να γνώριζε ότι το κανιανίτικο DNA είναι τόσο ισχυρό που μένει αναλλοίωτο για γενεές δεκατέσσερις. Και μετά από κάποιο χρονικό διάστημα που τα εσωτερικά μας είχαν λαδωθεί για τα καλά, αργά και σταθερά, σαν σε πανάρχαια ιεροτελεστία σηκώνονταν επιβλητικά δυο – τρεις να σύρουν το χορό, εκτελώντας ένα σιωπηλό και βέβαιο κάλεσμα, για να συμμετάσχουν σε λίγο όλοι ανεξαιρέτα σε εκείνα τα αυθεντικά τσάμικα που μόνο αυτοί ήξεραν να χορεύουν τόσο όμορφα.

Μόνο εμείς τα παιδιά δεν ενδιαφερόμασταν για την τεχνική και τον συγχρονισμό της Σέντζας, αυτού του ιδιότυπου τσάμικου που οι Κανιανίτες «δίνανε ρέστα» και κατηφορίζαμε για τις «κούνιες», δύο γέρικες βελανιδιές πλάι σε ένα ρεματάκι που στα γερά τους μπράτσα δέναμε δύο τριχιές για κούνιες. Μέχρι αργά το μεσημέρι που το γλέντι σταματούσε δεν παύαμε να συναγωνιζόμαστε ποιος θα φτάσει πιο ψηλά, αν και τους πιο μικρούς το μεγάλο ύψος τους τρόμαζε. Όμως ήταν τόσο απολαυστικό, τόσο συναρπαστικό αυτό το ξαφνικό σα σαϊτα κάθε φορά τίναγμα στον αέρα και παρόλη τη θέα του ρέματος από κάτω που το έκανε ακόμη πιο εκφοβιστικό, δε θέλαμε με τίποτα να σταματήσει.

Κάποιοι πάλι διάλεγαν ένα περίπατο σε εκείνη τη μαγευτική φύση ή πήγαιναν μέχρι τον Αϊ-Θανάση, ένα γραφικό παμπάλαιο εκκλησάκι που η απληστία εξαφάνισε κι έστησε λίγο πιο πέρα ένα άλλο (από καθαρή κοινωνική υποχρέωση ασφαλώς και όχι από θρησκευτικό χρέος) αναμφισβήτητο μνημείο της ανθρώπινης παράνοιας. Ότι ακόμη και οι Τούρκοι σεβάστηκαν, εξαφανίστηκε από Έλληνες Χριστιανούς κι ελεήμονες! Και ασφαλώς δεν αναφέρομαι στους απλούς εργαζόμενους και βιοπαλαιστές. Άλλοι πάλι διάλεγαν να πάνε προς τη «Φτελιά» ή τα «Ταμπούρια» δύο επίσης παμπάλαιες πέτρινες βρύσες χτισμένες για το πότισμα των ζώων (να υπάρχουν άραγε ακόμη;) όπου το νερό έβγαινε με μια ειδική τρόμπα και χυνόταν σε μια σκαλιστή πέτρινη λεκάνη.

Μερικά χρόνια αργότερα που κάποιοι είχαν φτάσει στην Παναγίτσα με αυτοκίνητα συνήθιζαν να συνεχίζουν το γλέντι στο γειτονικό Οινοχώρι όταν οι περισσότεροι έπαιρναν το δρόμο της επιστροφής. Με πρωτοστάτη τον αιώνιο Γεώργιο Κολίγα, γέμιζαν οι καρότσες των μικρών φορτηγών και άδειαζαν μόνο όταν φτάναμε στο μαγαζί του Πουρνάρα, που μόλις μας έβλεπε αντιλαμβανόταν αυτόματα τι θα συνέβαινε και τι η καλή του τύχη του επιφύλασσε. Κάποια χρονιά ήταν τόσο μεγάλο το μεράκι που μόλις επιστρέψαμε στο χωριό ο Γιώργος δεν άντεξε, «κατεβείτε όλοι» διατάζει και ξεκινά στα Παλιούρια ένα καινούριο τρικούβερτο γλέντι με το «Κολιγέικο» και το «Γαλανέικο» να πρωτοστατούν όπως πάντα. Εκείνο το γλέντι κράτησε ως το σούρουπο και θαρρώ ήταν μια από τις ωραιότερες εμπειρίες που έζησα.

Δυστυχώς εκείνο το τοπίο δεν υπάρχει πια. Η όλη μας δραστηριότητα σήμερα περιορίζεται μόνο στο παλιό εκκλησάκι της Παναγίτσας και στην ανάλογα περιορισμένη αυλή του, που γλίτωσε από τη βάνουση κερδοσκοπική manía. Χάρη ομολογουμένως στην πολύτιμη προσπάθεια της εκκλησιαστικής μας επιτρόπου Βησσαρίας, κάθε 8η του Σεπτέμβρη καταφέρνουμε ακόμη (ως τότε άραγε;) να βρισκόμαστε εκεί για να εκκλησιαστούμε, ενώ ύστερα φεύγουμε βιαστικά. Γιατί δεν υπάρχει τίποτε πλέον που να μας κρατά. Ούτε η σκαμμένη σα λατομείο γύρω ύπαιθρος, ούτε οι γέριες βελανιδιές, ούτε τίποτα.

Μόνο οι αναμνήσεις απομένουν να μας θυμίζουν τα όμορφα εκείνα χρόνια και ταυτόχρονα να μας πονούν για το αγιάτρευτο κακό που σήμερα βλέπουμε.

Συνεχίζεται....